आर्थिक वर्ष 2074/75 को सेवा र कार्यहरुको लागि संघीय सञ्चित कोषबाट केही रकम खर्च गर्ने र विनियोजन गर्ने सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक

प्रस्तावनाः आर्थिक वर्ष 2074/75 को सेवा र कार्यहरुको लागि संघीय सञ्चित कोषबाट केही रकम खर्च गर्ने अधिकार दिन र सो रकम विनियोजन गर्न वाञ्छनीय भएकोले,

नेपालको संविधानको धारा 296 को उपधारा (1) बमोजिमको व्यवस्थापिका – संसदले यो ऐन बनाएको छ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भः (१) यस ऐनको नाम “विनियोजन ऐन, २०७4” रहेको छ।

(२) यो ऐन सम्वत् 2074 साल साउन 1 गतेदेखि लागू हुनेछ।

२. आर्थिक वर्ष 2074/75 को निमित्त संघीय सञ्चित कोषबाट रकम खर्च गर्ने अधिकारः आर्थिक वर्ष 2074/75 को निमित्त अनुसूची–१ बमोजिम संघीय सञ्चित कोषमाथि व्ययभार हुने रकम बाहेक अनुसूची–२ को महल ३ मा उल्लिखित निकायले गर्ने सेवा र कार्यहरुका निमित्त सोही अनुसूचीको महल ४ मा उल्लिखित चालू खर्च, महल ५ मा उल्लिखित पूँजीगत खर्च र महल ६ मा उल्लिखित वित्तीय व्यवस्थाको रकम समेत गरी महल ७ मा उल्लिखित जम्मा रकम रु. ११,९५,३७,८१,३१,०००।... (अक्षरेपी एघार खर्व पन्चानब्बे अर्व सैंतीस करोड एकासी लाख एकतीस हजार रुपैयाँ) मा नबढाई निर्दिष्ट गरिए बमोजिम संघीय सञ्चित कोषबाट खर्च गर्न सकिनेछ।

३. विनियोजनः (१) यस ऐनद्वारा संघीय सञ्चित कोषबाट खर्च गर्न अधिकार दिइएको रकम आर्थिक वर्ष 2074/75 को निमित्त अनुसूची–२ को महल ३ मा उल्लिखित निकायले गर्ने सेवा र कार्यहरुको निमित्त विनियोजन गरिनेछ।

(२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि अनुसूची–२ को महल ३ मा उल्लिखित निकायले गर्ने सेवा र कार्यहरुको निमित्त विनियोजन गरेको रकममध्ये कुनै शीर्षकमा बचत हुने र कुनै शीर्षकमा नपुग हुने देखिन आएमा अर्थ मन्त्रालयले बचत हुने शीर्षकबाट नपुग हुने शीर्षकमा रकम सार्न सक्नेछ। यसरी रकम सार्दा एक

शीर्षकबाट सो शीर्षकको जम्मा रकमको दश प्रतिशतमा नबढ्ने गरी कुनै एक वा एकभन्दा बढी शीर्षकहरुबाट अर्को एक वा एकभन्दा बढी शीर्षकहरुमा रकम सार्न तथा निकासा र खर्च जनाउन सकिनेछ। पूँजीगत खर्च र वित्तीय व्यवस्थातर्फ विनियोजित रकम साँवा भुक्तानी खर्च र व्याज भुक्तानी खर्च शीर्षकमा बाहेक अन्य चालू खर्च शीर्षकतर्फ सार्न र वित्तीय व्यवस्था अन्तर्गत साँवा भुक्तानी खर्चतर्फ विनियोजित रकम व्याज भुक्तानी खर्च शीर्षकमा बाहेक अन्यत्र सार्न सकिने छैन।

तर चालु तथा पूँजीगत खर्च र वित्तीय व्यवस्थाको खर्च व्यहोर्ने एक स्रोतबाट अर्को स्रोतमा रकम सार्न सकिनेछ।

(३) प्रदेश तथा स्थानीय तहका लागि अनुदान संख्या ७०१ र ८०१ मा विनियोजन भएको रकम अन्य अनुदान संख्यामा रकमान्तर हुने छैन ।

(४) उपदफा (१) र (२) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि अनुदान संख्या ५०१ देखि ६०२ सम्म विनियोजन भएको रकम अनुदान संख्या १०१ देखि ६०२ सम्म जुन जुन अनुदान संख्यामा निकासा र खर्च हुने हो सोही अनुदान संख्यामा जतिसुकै रकम सार्न तथा निकासा र खर्च जनाउन बाधा पर्ने छैन।

४. <u>अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण सम्बन्धी व्यवस्थाः</u> (१) प्रदेश ऐन बमोजिम प्रदेश सञ्चित कोषको व्यवस्था र सञ्चालन भएपछि अनुदान संख्या ७०१ को रकम कानून बमोजिम खर्च गर्न पाउने गरी अनुदानको रुपमा प्रदेश सञ्चित कोषमा हस्तान्तरण गरिनेछ ।

(२) अनुदान संख्या ८०१ को रकम स्थानीय तहले कानून बमोजिम खर्च गर्न पाउने गरी अनुदानको रुपमा स्थानीय सञ्चित कोषमा हस्तान्तरण गरिनेछ ।

(३) उपदफा (१) र (२) बमोजिमको रकम महालेखा नियन्त्रक कार्यालयले सम्बन्धित सञ्चित कोषमा प्रत्येक वर्षको साउन १ गते, मंसीर १ गते र चैत्र १ गते गरी ३ किस्तामा दाखिल गर्नेछ ।

(४) उपदफा (१) बमोजिम प्रदेश सञ्चित कोषमा रकम हस्तान्तरण नभएसम्म प्रदेश सञ्चालनको लागि लाग्ने खर्च अनुदान संख्या ७०१ बाट व्यहोरिनेछ ।

(५) यस ऐनमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि प्रदेश सञ्चित कोषको व्यवस्था र सञ्चालन नभएसम्म उपदफा (४)

बमोजिम प्रदेश सञ्चालन गर्न लाग्ने खर्च अर्थ मन्त्रालयले खर्च शीर्षकहरुमा बाँडफाँड गरी सम्बन्धित निकायलाई निकासा दिनेछ ।

५. स्थानीय तहमा योजना वा कार्यक्रम हस्तान्तरण सम्बन्धी व्यवस्था: (१) नेपालको संविधानको अनुसूची ८ बमोजिम स्थानीय तहको अधिकारको सूची भित्रको विषयमा नेपाल सरकारको कुनै निकायबाट कार्यान्वयन गर्ने गरी यस ऐन बमोजिम विनियोजन भएको योजना वा कार्यक्रममध्ये गाउँपालिका भित्रको भए पचासलाख रुपैयाँसम्म, नगरपालिका भित्रको भए एक करोड रुपैयाँसम्म र उपमहानगरपालिका वा महानगरपालिका भित्रको भए दुई करोड रुपैयाँसम्म विनियोजन भएको योजना वा कार्यक्रम त्यस्तो योजना वा कार्यक्रम विनियोजन भएको निकायले सम्बन्धित गाउँपालिका, नगरपालिका, उपमहानगरपालिका वा महानगरपालिकाले कार्यान्वयन गर्ने गरी हस्तान्तरण गर्नुपर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम योजना वा कार्यक्रम विनियोजन भएको निकायले यो ऐन प्रारम्भ भएको मितिले तीस दिनभित्र त्यस्तो योजना वा कार्यक्रम सम्बन्धित गाउँपालिका वा नगरपालिकालाई हस्तान्तरण गरी त्यसको जानकारी अर्थ मन्त्रालय र सम्बन्धित कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयलाई दिनु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिमको अवधिभित्र विनियोजन भएको निकायबाट योजना वा कार्यक्रम हस्तान्तरण नभएमा अर्थ मन्त्रालयले त्यस्तो योजना वा कार्यक्रम सम्बन्धित गाउँपालिका वा नगरपालिकालाई सोझै हस्तान्तरण गर्नेछ ।

(४) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि कुनै गाउँपालिका वा नगरपालिकासँग नेपालको संविधानको अनुसूची ८ बमोजिम स्थानीय तहको अधिकारको सूची भित्रको विषयको सो उपदफामा लेखिएभन्दा बढी विनियोजन भएको कुनै योजना वा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न सक्ने जनशक्ति तथा भौतिक क्षमता भएमा त्यस्तो योजना वा कार्यक्रम समेत विनियोजन भएको निकायले सम्बन्धित गाउँपालिका वा नगरपालिकाले कार्यान्वयन गर्ने गरी हस्तान्तरण गर्न सक्नेछ ।

(५) उपदफा (४) बमोजिम विनियोजन भएको निकायले कुनै योजना वा कार्यक्रम गाउँपालिका वा नगरपालिकालाई हस्तान्तरण गरेमा त्यसको जानकारी अर्थ मन्त्रालय र सम्बन्धित कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयलाई दिनु पर्नेछ ।

(६) यस दफा बमोजिम गाउँपालिका वा नगरपालिकालाई हस्तान्तरण भएको योजना वा कार्यक्रमको लागि विनियोजन भएको रकम कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयले सम्बन्धित गाउँपालिका वा नगरपालिकालाई यस ऐन तथा प्रचलित कानून बमोजिम निकासा दिनेछ ।

६. <u>वित्तीय अनुशासन सम्बन्धी व्यवस्थाः</u> (१) प्रदेश तथा स्थानीय तहले आफूले उठाएको राजस्व र यस ऐन बमोजिम प्राप्त गरेको अनुदान कानून बनाई खर्च गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम कानून बनाउँदा देहायका कुराहरु पालना हुने गरी बनाउनु पर्नेछः…

(क) नेपाल सरकारको आर्थिक र वित्तीय नीति अनुशरण गर्ने,

(ख) सबै आय आफ्नो सञ्चित कोषमा दाखिल गर्ने,

(ग) अनुदानको रकम जुन प्रयोजनको लागि प्राप्त भएको हो सोही प्रयोजनको लागि प्रयोग गर्ने,

(घ) पूँजीगत खर्चको रुपमा विनियोजन भएको रकम चालू खर्चमा रकमान्तर गर्न नपाइने,

(ङ) आय व्ययको वर्गीकरण तथा लेखांकन नेपाल सरकारले निर्धारण गरे बमोजिम राख्नु पर्ने ।

(३) उपदफा (१) बमोजिमको कानून नबनेसम्म प्रदेश तथा स्थानीय तहले दफा ८ बमोजिमको कार्यविधि तथा मापदण्डको पालना गरी खर्च गर्नु पर्नेछ ।

७. <u>अख्तियारी तथा कार्यक्रम स्वीकृति सम्बन्धी व्यवस्थाः</u> (1) प्रचलित कानूनमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि यस ऐन बमोजिम विनियोजन भएको रकम प्रचलित कानूनको अधीनमा रही खर्च गर्ने अख्तियारी यो ऐन प्रारम्भ भएको दिनदेखि अधिकारप्राप्त अधिकारीलाई हुनेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम खर्च गर्ने अख्तियारीको आधारमा कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयले सम्बन्धित निकायलाई विनियोजन भएको रकम निकासा दिनेछ ।

(३) कुनै निकायलाई एकभन्दा बढी निकायबाट खर्च गर्ने गरी रकम विनियोजन भएकोमा विनियोजन भएको निकायको प्रमुखले यो ऐन प्रारम्भ भएको मितिले पन्ध्र दिनभित्र विनियोजन भएको सम्पूर्ण रकम खर्च गर्ने निकायहरुलाई बाँडफाँड गरी त्यसको जानकारी अर्थ मन्त्रालय र सम्बन्धित कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयलाई दिनु पर्नेछ ।

(४) उपदफा (३) बमोजिमको बाँडफाँडबाट रकम प्राप्त गर्ने निकायको प्रमुखलाई त्यस्तो रकम खर्च गर्न अख्तियारी प्राप्त भएको मानिनेछ ।

(५) उपदफा (३) बमोजिमको अवधिभित्र कुनै निकायको प्रमुखले रकम बाँडफाँड नगरेमा अर्थ मन्त्रालयले त्यस्तो रकम सम्बन्धित निकायहरुलाई सोझै बाँडफाँड गर्नेछ ।

(६) प्रचलित कानूनमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि मन्त्रालयगत बजेट सूचना प्रणालीमा समावेश भएको कार्यक्रम त्यस्तो कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने प्रयोजनको लागि स्वीकृत कार्यक्रम मानिनेछ ।

(७) उपदफा (६) बमोजिम मन्त्रालयगत बजेट सूचना प्रणालीमा समावेश भएको कुनै कार्यक्रम संशोधन गर्नुपर्ने भएमा सम्बन्धित निकायले अर्थ मन्त्रालयको सहमति लिनु पर्नेछ ।

(८) उपदफा (७) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि मन्त्रालयगत बजेट सूचना प्रणालीमा समावेश भएको कार्यक्रमको चौमासिक विभाजनमा संशोधन गर्नुपर्ने भएमा सम्बन्धित निकायले एक तह माथिको कार्यालयको प्रमुखको स्वीकृति लिनु पर्नेछ ।

तर सचिव वा राजपत्रांकित विशिष्ट श्रेणीको अधिकारीको हकमा निजले कार्यक्रम संशोधन गर्न सक्नेछ ।

(९) उपदफा (८) बमोजिम संशोधन भएको जानकारी अर्थ मन्त्रालय र सम्बन्धित कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयलाई दिनु पर्नेछ ।

८. कार्यविधि तथा मापदण्ड बनाउन सक्ने: (१) यस ऐनको कार्यान्वयन गर्न नेपाल सरकारले आवश्यक कार्यविधि तथा मापदण्ड बनाउन सक्नेछ ।

(2) उपदफा (१) बमोजिमको कार्यविधि तथा मापदण्ड नेपाल राजपत्रमा प्रकाशन गरिनेछ ।

९. आदेश जारी गर्न सक्ने: (१) यस ऐनको कार्यान्वयन गर्दा कुनै बाधा उत्पन्न भएमा नेपाल सरकारले आदेश जारी गरी आवश्यक व्यवस्था गर्न सक्नेछ ।

(2) उपदफा (१) बमोजिमको आदेश नेपाल राजपत्रमा प्रकाशन गरिनेछ ।

अनुसूची - 1
(दफा २ सँग सम्बन्धित)
नेपालको संविधान बमोजिम
<u>संघीय सञ्चित कोषमाथि व्ययभार हुने रकम</u>

रु. हजारमा

1	2	3	4	5	6
क्र. सं.	अनुदान संख्या	शीर्षकको नाम	चालु खर्च	वित्तीय व्यवस्था	जम्मा
1	101	राष्ट्रपति	7,629	0	7,629
2	102	उपराष्ट्रपति	6,635	0	6,635
3	202	व्यवस्थापिका संसद -	26,150	0	26,150
4	204	अदालत	46,335	0	46,335
5	206	अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग	8,186	0	8,186
6	208	महालेखा परीक्षकको कार्यालय	2,048	0	2,048
7	210	लोक सेवा आयोग	8,809	0	8,809
8	212	निर्वाचन आयोग	7,930	0	7,930
9	214	राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग	6,347	0	6,347
10	218	न्याय परिषद्	1,736	0	1,736
11	220	राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग	5,516	0	5,516
12	222	राष्ट्रिय महिला आयोग	5,516	0	5,516
13	224	राष्ट्रिय दलित आयोग	5,516	0	5,516
14	226	राष्ट्रिय समावेशी आयोग	5,516	0	5,516
15	228	आदिवासी जनजाति आयोग	5,516	0	5,516
16	230	मधेशी आयोग	5,516	0	5,516
17	232	थारू आयोग	5,516	0	5,516
18	234	मुस्लिम आयोग	5,516	0	5,516
19	250	प्रदेश प्रमुखहरु	10,416	0	10,416
20	502	अर्थ मन्त्रालय- आन्तरिक ऋण भुक्तानी	26,244,580	20,047,855	46,292,435
21	503	अर्थ मन्त्रालय- वैदेशिक ऋण भुक्तानी (बहुपक्षीय)	3,980,523	29,039,819	33,020,342
22	504	अर्थ मन्त्रालय- वैदेशिक ऋण भुक्तानी (द्विपक्षीय)	574,855	3,512,743	4,087,598
23	602	अर्थ मन्त्रालय- फैसला वा आदेश अनुसार तिर्नु पर्ने रकम	40,000	0	40,000
		जम्मा	31,016,307	52,600,417	83,616,724

अनुसूची -२

(दफा २ र ३ सँग सम्बन्धित)

संघीय सञ्चित कोषबाट विनियोजन हुने रकम

रु. हजारमा

1	2	3	4	5	6	7
क्र. सं.	अनुदान संख्या	शीर्षकको नाम	चालु खर्च	पूंजीगत खर्च	वित्तीय व्यवस्था	जम्मा
1	101	राष्ट्रपति	119,113	31,662	0	150,775
2	102	उपराष्ट्रपति	31,460	5,370	0	36,830
3	202	व्यवस्थापिका संसद -	1,667,447	50,080	0	1,717,527
4	204	अदालत	4,205,373	969,957	0	5,175,330
5	206	अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग	854,524	309,998	0	1,164,522
6	208	महालेखा परीक्षकको कार्यालय	399,951	218,199	0	618,150
7	210	लोक सेवा आयोग	607,343	67,580	0	674,923
8	212	निर्वाचन आयोग	586,725	114,458	0	701,183
9	214	राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग	194,502	3,825	0	198,327
10	216	महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय	691,008	250,247	0	941,255
11	218	न्याय परिषद्	64,644	9,087	0	73,731
12	220	राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग	20,000	10,000	0	30,000
13	222	राष्ट्रिय महिला आयोग	20,000	10,000	0	30,000
14	224	राष्ट्रिय दलित आयोग	20,000	10,000	0	30,000
15	226	राष्ट्रिय समावेशी आयोग	20,000	10,000	0	30,000
16	228	आदिवासी जनजाति आयोग	20,000	10,000	0	30,000
17	230	मधेशी आयोग	20,000	10,000	0	30,000
18	232	थारू आयोग	20,000	10,000	0	30,000
19	234	मुस्लिम आयोग	20,000	10,000	0	30,000
20	250	प्रदेश प्रमुखहरु	35,000	35,000	0	70,000
21	301	प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय	77,279,319	72,342,754	0	149,622,073
22	305	अर्थ मन्त्रालय	10,016,545	1,978,507	0	11,995,052
23	306	आपूर्ति मन्त्रालय	924,056	70,854	0	994,910
24	307	उद्योग मन्त्रालय	3,819,671	4,358,303	0	8,177,974
25	308	उर्जा मन्त्रालय	1,797,466	12,853,939	4,648,000	19,299,405
26	311	कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालय	211,165	6,788	0	217,953
27	312	कृषि विकास मन्त्रालय	20,463,887	3,798,050	0	24,261,937
28	313	खानेपानी तथा सरसफाई मन्त्रालय	1,670,333	21,033,740	0	22,704,073
29	314	गृह मन्त्रालय	47,680,931	7,411,559	0	55,092,490
30	325	सस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय	3,870,283	1,223,081	0	5,093,364
31	326	परराष्ट्र मन्त्रालय	3,550,487	2,755,510	0	6,305,997
32	327	पशुपन्छी विकास मन्त्रालय	4,387,130	1,747,608	0	6,134,738
33	329	बन तथा भूसंरक्षण- मन्त्रालय	10,320,366	5,024,028	0	15,344,394
34	330	बाणिज्य मन्त्रालय	690,759	1,093,990	0	1,784,749
35	331	जनसंख्या तथा वातावरण मन्त्रालय	5,932,805	1,714,978	0	7,647,783
36	332	विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय	449,873	762,148	0	1,212,021
37	336	भूमिसुधार तथा व्यवस्था मन्त्रालय	5,506,813	1,191,809	0	6,698,622
38	337	भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात मन्त्रालय	7,050,577	89,506,687	0	96,557,264

1	2	3	4	5	6	7
क्र. सं.	अनुदान संख्या	शीर्षकको नाम	चालु खर्च	पूंजीगत खर्च	वित्तीय व्यवस्था	जम्मा
39	340	महिला, बालबालिका तथा समाज कल्याण मन्त्रालय	2,023,293	205,137	0	2,228,430
40	343	युवा तथा खेलकूद मन्त्रालय	2,239,610	2,826	0	2,242,436
41	345	रक्षा मन्त्रालय	39,921,752	5,164,366	0	45,086,118
42	347	शहरी विकास मन्त्रालय	8,566,642	21,916,400	0	30,483,042
43	349	शान्ति तथा पुनर्निर्माण मन्त्रालय	954,976	777,581	0	1,732,557
44	350	शिक्षा मन्त्रालय	65,716,450	407,966	0	66,124,416
45	352	सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालय	1,598,156	70,710	0	1,668,866
46	356	सामान्य प्रशासन मन्त्रालय	1,060,586	41,052	0	1,101,638
47	357	सिंचाइ मन्त्रालय	1,855,171	25,550,669	0	27,405,840
48	358	सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालय	4,383,542	592,857	0	4,976,399
49	365	संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालय	52,768,237	29,085,656	0	81,853,893
50	370	स्वास्थ्य मन्त्रालय	25,881,257	5,899,842	0	31,781,099
51	371	श्रम तथा रोजगार मन्त्रालय	947,092	195,079	0	1,142,171
52	391	राष्ट्रिय योजना आयोगको सचिवालय	1,232,327	73,033	0	1,305,360
53	501	अर्थ मन्त्रालय- वित्तीय व्यवस्था	0	0	83,039,014	83,039,014
54	601	अर्थ मन्त्रालय- कर्मचारी सुविधा तथा सेवानिवृत सुविधा	60,833,000	0	0	60,833,000
55	602	अर्थ मन्त्रालय धविवि -	55,095,409	14,173,000	0	69,268,409
56	701	प्रदेश	7,143,500	0	0	7,143,500
57	801	स्थानीय तह	225,054,591	0	0	225,054,591
		जम्मा	772,515,147	335,175,970	87,687,014	1,195,378,131